

NAPLO

Előfizetési ár:

Egész évre 5 k. | Egyes szám ára 4 fill.

Pályaszavakhoz 6 fillár.

Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:

DERÉKY ANTAL

Igazgató:

ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.

Közlönyek átvétele csak felkéréssel van megengedve

Az emberölő Kisértet a toronyban

Gróf Tisza István

Hogy gróf Tisza István, aki most parlamentünkben, mint egyszerű közkatona huzódik meg szerényen, nemcsak országunkban, de a külföldön is elsőrendű államférfiúi hírnévnek örvend, azt itt felesleges volna bővebben bizonyítani. Nagy tudása, éleslátása, fegyelmezett agya, határozott judiciuma, hatalmas dialektikai képessége, erős logikája összes egyéni tulajdonságai jóval fölülemelik a nagy átlagon és kijelölik neki a helyét a legelső között, akik hivatva vannak zátonyra jutott országunkat ismét a könnyebb vizek felé terelni. De nem szándékunk itt az elismert kiváló államférfiúnak dicsőszókat zengedezni, hanem inkább elgondolkozunk és elmélkedünk azon a vádon, amivel legközelebb tartott nagy szónoki beszédében sújtotta a tömeges kivándorlást, azt állítván, hogy erre a legtöbb esetben az egyéni nagyravágyás és pénzéhség ösztönzi nálunk az embereket.

Sulyos a vád és épen azért érdemes és kell is vele foglalkozni, mert az igazsághoz nagyon közel áll; mert tudjuk és tapasztalásból is meggyőződünk, hogy sokakat csakugyan nem a megélhetés és kenyérkereset nehéz kérdése, hanem inkább a hirtelen meggazdagodás vágya és reménye vonzza az ismeretlen új hazába.

Vagy igazán olyan elviselhetetlen állapotok uralkodnak nálunk, hogy kénytelen a szegény ember felszedni a sátorját és itthagyni ezt a földet, ahol bölcsője ringott? Mi nem hiszünk. A legtöbbjét a szép remény, a hű ábránd, a csalfa pénzvágy hajtja és kergeti, mely már olyan erős és hatalmas lett az embereken, hogy senki és semmi sem tántoríthatja el őket szándékuktól. Ami kis földjük, házuk és egyéb holmijuk van, mind azt pénzre teszik és mennek ki, a nagy bizonytalanságba, ahol legfőbbnyire kínos csalódás vár rájuk.

Hogy sok idehaza a munka- és kenyérnélküli ember, azt jól tudjuk és azon fenn nem akadunk,

ha azok, kiknek itthon nincs mit keresniük, illetve találniuk, idegenben próbálnak szerencsét. Elvégre az épkez-láb ember, a dolgos, munkakedvelő és tisztességes polgár csak nem fog kol-dustarisznyát a nyakába akasztani, hogy aztán alamizsnát kére-gesen családjá számára. Ezzel ellenkezik természete, jelleme és önérzete. Inkább nyomorog, éhez-zik, fázik, s ha már sehogy se tud boldogulni idehaza, felcsele-dik s munkát keres idegen földön. Elég szomorú, hogy országunk népét nem tudjuk ellátni elegendő munkával, s ha már képtelenek vagyunk tisztességes kenyeret adni nekik, nem gátozhatjuk ab-ban, hogy boldogulásuk útját ott keressék, ahol fellelni vélik.

Más elbírálás alá esik aztán, ha olyanok hagyják oda szülő-földjüket, akiknek van egy kis földjük, házuk, tehénük, szóval szerényen megélhetnének csalá-dostól idehaza. De hát ezek rém-képeket látnak. Azt hiszik, hogy idehaza eluszik az a kis vagy-onuk és hogy ennek elejét vegyék, pénzre teszik mindenüket és el-vitorláznak Amerikába, ahol ugy vélik, megduplázhadják vagy-onukat.

Igy aztán odajutunk, hogy itt-hon parlagon, miveletlenül ma-radnak a földek; nincs, aki gon-dozza, nincs, aki értékesítene a kincseket rejlő és dusan termő földeket. Avatatlan kezekbe ke-rülnek, akik spekulációs célokra fordítják, úgy, hogy félannyi sem nyújt, mint nyújtania kel-lene.

Az a legfájóbb ebben a dolog-ban, hogy a legszomorubb csalá-dások érik kivándorlóinkat. Egyik csoport épugy nyomorog idegenben, mint ahogy nyomor-gott idehaza, egy másik rész be-se teheti a lábát Amerikába, mi-után itt a nagyfokú beözönlésnek elejét veendő, egy és más rend-szabályokat léptettek életbe. Mert manap már az új világban is rengeteg a munkanélküliek száma, magában Newyorkban ödöng állandóan mintegy félmil-lió dologtalan ember, s így ért-hető, hogy a bevándorlók csak igen nehezen jutnak munkához.

Odajutunk tehát, hogy az itt-hon aránylag jobb módnak ör-

vendő, tehetősebb ember kis va-gyonkáját, mit Magyarországon féltett, idegenben csakugyan föl-eszi, mert nem kap munkát, s még örül, ha vagyonának roncsaival valahogy hazakerülhet. Bezzeg napjainkban hány kivándorló jön vagy jönne vissza hazájába, vagy hányan eseteliek végtelen rossz helyzetüket Amerikából írott le-veleikben, otthonmaradásra fi-gyelmeztetvén az ismerősöket, de az itthoniaknak az elrettentő sorok, az elrémítő leírások se használnak, nem hisznek, míg személyesen nem tapasztalják a szomoruan való viszonyokat és így egyre terjed, egyre emelke-dik a kivándorlók száma.

És abban rejlik gróf Tisza Ist-ván vádjainak nagy igazsága, hogy népünk sokkal jobban bol-dogulhatna itthon, ha meglevő földjét a bizonytalanért el nem adogatná, hanem kétszeresert erővel és munkával aknázná ki annak termékenységét és hasz-nálhatóságát.

Az emberölő.

Írta: Dóczi Imre dr.

A tudomány és tapasztalat egy-aránt bebizonyította, hogy a sze-szes italoknak már mérsékelt él-vezete is sulyosan befolyásolja az egyén egészségét, a faj fejlő-dését, az egész emberiség szel-lemi erkölcsét és gazdasági ha-ladását. Bizonyítják ezt a fegy-házak, tébolydák és kórházak statisztikái, amelyekben az alko-hol 60—70 százalékkal szerepel, mint a betegségek és büntettek okozója.

A szeszes italoknak fogyasztá-sa évről-évre növekszik és ezzel párhuzamosan iokozódik az em-beriség degenerálása, pusztulá-sa. Beigazolást nyert, hogy a szeszes italoknak bármilyen faj-tája, legyen az bor, sör, pezsgő, cognac, vagy a legközönségesebb pálinka, egyaránt beteggé teszi az emberi szervezetet, megiosztja az egyént a helyes gondolko-dástól, testi és szellemi munka-képességétől, kiöli belőle az ide-álokat, a szebbre, nemesebbre való törekvést, csökkenti az em-beri ellentállóképességét irtóző

betegségekkel szemben. Az alko-holista tüdővészben, kolerában sokkal könnyebben és hamarabb pusztul el, mint a szeszes italok-tól tartózkodó ember. Az alkohol megrövidíti az élettartamot. Az életbiztosító társaságok adatai bizonyítják, hogy a szeszes ita-loktól teljesen tartózkodó egyé-nek aránylag jóval hosszabb éle-tűek, éppen azért azokat több helyen olcsóbban is biztosítják.

De az alkohol nemcsak azt te-szi tönkre, juttatja elmebetegsé-be, börtönbe, aki szeszes italt iszik, hanem annak egész családját, utódait is a pusztulás ör-vényébe sodorhatja, amit a világ-hírű tudósok egész serege a leg-világosabban bebizonyítottak, hogy a szeszes italt élvezők utó-dai elfajulnak, közülök sokan el-megyöngék, hülyék és siketné-mák lesznek. Egy svájci kimu-tatás szerint a hülye és elmebeteg gyermekek felének fogamzása ideje farsangra, szüretre esik, vagyis olyan időre, amikor az emberek tudvalevőleg sokat isznak. A szeszes italoknak jó, vagy hasznos hatása nincs. Nem táplálnak, nem erősítik a szerve-zetet, nem melegítenek és nem élénkítik az élettevékenységet. Ellenkezőleg a szeszes italok él-vezete mindig és mindenkinek csak kárt okoz, földulja a családi boldogságot, az egész társadal-mat alapjában megingatja. Még a mértékletes munkás is keres-tének aránylag több mint ne-gyedrészt költi szeszes italokra. Magyarországon legalább is ezer millió koronát adnak ki évenként szeszes italokra, műve-lődési célokra pedig ennek csak a századrészt. A magyarországi szervezett munkásság gazdasági és közművelődési föllendülésére kiad évenként kilencszázezer ko-ronát, alkoholra pedig majdnem öt millió koronát. Mennyivel ja-vulna a maga gazdasági és tár-sadalmi helyzete, ha ezt az óriási összeget nem a megmérgezésre és övének megrongálására, ha-nem lakásra, élelmezésre, önmi-velésre fordítaná. Ezzel a tár-sadalmi helyzetét emelné, s magát a társadalomban számottevőbb tényezővé küzdhetné föl a jőzan étellel járó anyagi jólét révén.

Az emberiségre kiható ezen veszedelemmel szemben nincsen más védekezés, csak az, ha semmi szeszest italt nem iszunk. A mértékletesség elvben szépen hangzik, de az önmérsékletre csak kevés embernek van meg a kellő akaraterője s épen ez társaséletünk egyik legnagyobb fogyatékossága, amely részben önzésen, részben álszemérmén alapszik. Ha volna mértékletesség, akkor nem volna oly rettenő nagy az alkoholfogyasztás. Nem kerülne annyi ember a tébolydába és nem történnék annyi szerencsétlenség.

A szeszest italok élvezetéről való lemondás nem kerül áldozatba, az mindenképen csak előnyös és hasznára válik mindenkinek. Az absztinens, a szeszest italoktól teljesen tartózkodó egyén életfölgőzése sokkal nemesebb, élete sokkal nyugodtabb, megelégedettebb, testi és szellemi erejének teljes birtokában sokkal munkaképesebb, emellett pedig nagy összegeket takarít meg és fordíthat jóléti, kényelmi célokra és nemesebb szórakozásokra, mint szeszest italra.

Az alkohol okozta tengernyi baj, nyomor és szenvedés csökkentését és — amennyiben lehet — megszüntetését igyekeznek elérni alkoholelleses egyesületeink, amelyek tagjaiktól megkövetelik, hogy teljesen tartózkodjanak a szeszest italok élvezetéről és minden erejükkel támogatassák az absztinens küzdelmet. Ezen mozgalomnak hatásos fegyvere a személyes jó példaadáson kívül a felvilágosítás és meggyőzés, az alkoholkérdés helyes ismeretének terjesztése és a fennálló tévtanok kiküszöbölése.

Az alkoholelleses küzdelem egy nagy harc. Harc az ivási szokások, az emberek megátalkodottsága ellen. Ehhez a harchoz lelkes hadsereg van szükség és ennek katonáit toborozzák össze a társadalom minden rétegéből absztinens egyesületeink.

Minél több lesz az absztinens egyesületek hűveinek száma, annál hamarabb érjük el célunkat, hogy az emberiség számára egy anyagiilag, mint erkölcsileg egy biztosabb jövőt készítsünk elő!

A Napló Mindenütt.

Itthon a király.

A mi jószágos, öreg királyunk, akinek felkent fejét éppen úgy meglepte a hó, mint szépséges fő- és székvárosa házainak tetejét, néhány heti tartózkodásra, a múlt hét közepén ismét körükbe érkezett, ahol éppen olyan őszinte lelkesedéssel találkozott, mint más alkalmánál, amikor hűséges magyar népet magas látogatásával kitünteti...

És végig néz majd Mátyás király büszke várának ablakából, a téli fényben is ragyogó palotatorokra és örömben megreszked majd a tyai lelke a szemét gyönyörködtező óriási háztömbökön... Vajjon megsejt-e majd fenséges lelkülete, hogy e paloták legtöbbjében mélységes nyomor és vigasztalanság tanúzik? — hogy ez a cifra, tarka külső csak takarójául szolgál a házbéruzsora, élelmiszerdrágaság és mindenféle csapások által, az életfeltételében megsanyargatott polgároknak, akik kemény harcokat vívnak a megélhetés nehéz és

mindennapi kérdésével? Ha újra feltámadnának Mátyás király igazmondói, akkor a mi jószágos királyunk is bizonyosan tudomást szerezne hűséges magyar népének ezernyi vérző és tátongó sebeitől és segélyére sietne a milliók nyomorának enyhítésére. De a mi igazmondóink a tükörnek csak sima oldalát tartják, jó királyunk könyvekben meggyengült szemei elé és a fény miatt nem láthatja az árnyat, mely a lelkeket és a sziveket izekre szakgatja...

A paloták árnyában pedig szegyenkezve huzódik a nyomor, mely szegénységében is sokkal méltóságosabb, semhogy rongyaival az utcára hurcolkodjék, a jólétben és gazdagságban uszók megbotránkoztatására... mert ezeknek szívére éppen olyan jégkéreg borítja, mint az utca kövezetét...

Itthon van a király! Ez a felemelő, büszke tudat, rövid időre még a nyomorúságunkat is elfeledtet, mert ösztönyszerűleg megsejtjük, hogy fenkőlt lelke — a látszat ellenére is, — együtt érez hűséges magyar népével!...

A szencsalók.

Egyéb sem kellett még a nyomorúságunk növelésére, mert a dermesztő hideg beálltával, minthogy a legszükségesebb anyag: a szén szállításánál is visszajeljenek gyámoltalanságunkkal és megcsaljanak bennünket azok, akik attól melegednek, amittől mások fázhatnak. Nem elég, hogy a legutóbbi februári házbéruzsorában városzerte ismét horribilisan felstájerolták lelketlen házbéruzsorások a lakások árát; nem elég, hogy könnyelmű kufárok meghamisítják minden élelmiszerünket és megdrágítják fokozatosan emelkedő áraikkal a szegény emberek megélhetését és most kiderült, még pedig az illetékes bíróság előtt, az a lecsúfolhatatlan tény, hogy a szénárusok jelentékeny része, miként manipulál és csal a szegény emberek rovására. A bíróság előtt kipattantott vallomás után a hatóságok is kezdtek melegebben érdeklődni az ügy iránt és az lett az eredménye, hogy a kerületi előljárók értekezletre gyűltek egybe és kimondották, hogy a szénárusokra hozott szabályrendeletet ki kell még egészíteni néhány javaslatlall.

Már most óhajtható volna, hogy ez a szabályrendelet még a tartós nagy hideg ideje alatt törvényerőre emelkedjék, mert bizonyos, hogy kánikulában nem nagy hasznára válnék a szegény embereknek, ha addig életbe nem lépnek...

IRODALOM MŰVESZET.

MAGAMRÓL.

— Irtá: *Vértessy Gyula.* —

Szomorú volt apám, anyám is
Az isten tudja, hogy miért?
De mindég szótlanul borongtak
Valamiért, vagy semmiért.

Valami néma, rejtett bánat
Ülhetett szívök közepén.
E bus árnyat, e sötét felhőt,
Oltthon mindegyre láttam én.

A két szomorú ember aztán
A temetőbe költözött.
De levett gyászkontórukba
Ifjú lelkek beköltözött.

A szomorúság gyermekének
Fekete, gyászos kontórust
Hordom szüntelen s merre járok
Nyomomba a gyász, a sötét.

Mások örülnek napnak, fénynek;
Engem meg bánt a nap, a fény,
Én akkor érzem jól magam, ha
Közleg az est s a nap lemen.

Magyar színház. A Magyar színház művészszerelméyzete, szerdán mutatta be Földes Imrénének „Az arczkép” című új darabját zsufoolt ház előtt, a közönség általános nagy tetszése mellett. Az új darabban

Góth Sándor és neje, Réthey, Sebestyén, Tarnay, Báthory Giza, Huszár, Körmendy, Csiszár és Nagy Teréz kitűnő szerepekhez jutottak és feladatukat a töltük már megszokott művészi készséggel végezték. A darabot Beöthy igazgató fényesen állította ki és az új diszletek és jelmezek általános feltűnést kellettek.

Kassai színház. Komjáthy János kitűnő színtársulata szombaton mutatta be Kassán a „Halhatatlan lump” című operettet olyan nagy sikerrel, hogy az igazgatóság négy-szer egymásután műsorra tűzte ki és a közönség az összes jegyeket mind elkopkodta. A czimszerepben *Virányi Sándor* mint énekes bonviván rendkívüli tetszésben részesült és az est folyamán tömérdek tapsot kapott, melyből bőven kijutott *Hornyai Jankának*, *Pataki Vilmának*, *Ujvári, Tihanyi és Barthának* is a részük, akik mindannyian nagy ambícióval és művészi készséggel játszották szerepeiket. Az új darabot Komjáthy igazgató pazarul állította ki és a rendezés is kifogástalan volt.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RESERVÉ

Kísértet a toronyban.

Biharmegyében, hóval fődött nagy hegyek alján, jeges-fagyos völgyben csendesen meghuzódva, kicsiny falu szendereg valahol az élesdi járásban, melynek Körösbarlang a neve. Nagy szalmazsupletők nyomják a kis házakat, rövid, ködös a nappal, hosszúak az éjjelek s csendesen párázva pipálnak a megbujó, nagytetejű házak. A kis torony alighogy kibukkan a házak száraz fák ága közül. Nagy itt a csendesség. Átalusszák a hosszú éjszakákat, sehol messze tájon teremtett lélek kinn az éjszakában nem jár... És egy éjszaka — rémes órán — egyszerre csak felriadt a harangozó és ijedve, rémülten neszelt az egész ház.

— Bim-bam-bim, — hallatszott tisztán a harang szava. Keresztelt vetett a harangozó és egész háza népe. Nem tudták elgondolni, hogy kinek a keze kongatja a harangokat, mikor a harangozó itt ül az ágyán, a toronyajtó kulcsa meg ott lóg a falon a feje fölött. Felfegyverkeztek, összefogóztak. Előbujtak remegve a szomszédházakból is. Felriadt az egész falu. Megszállt mindenkit a rémület. A harang pedig egyre kongott, egyszer szilaj erővel, majd mintha görcsös kéz rángatná, aztán meg lassan, tompán, lecsendesedve. S mikor szélroham rázta meg a fákát, újból megkondult a harang. Végül is kinyitották a templomajtót és sűrű keresztthányás közben, a bátrabbak elől, fáktyával bevilágítottak a toronyba. Borzongás futott át mindenkin. És igazán csak az erős szívek tudtak ellentálni, hogy el ne fussanak.

A lelőgő harangkötelén egy ember csüngött. Nyakára volt hurkolva a

kötél s a toronyban bujdosó szék meg-meglóbálta a nehéz testet. S a harang nyelve hangosan koccant egyet-egyét, aztán bugott csendesen. Levágták. Kozák Gábor volt a halott, aki míg élt, az egyházi tisztet viselte. A csendes, remegő falu halottjának megható a kis szürke, igénytelen tragédiája. Valami póre akadt a tisztos egyháznak az élesdi járásbírósnál. Citálták, vallatták, — nem bírta elviselni. Ugy érezte, nagy szégyen esett vele. Mig aludt, szendergett a falu, a harang kötele felakasztotta magát Kozák Gábor, az egyházi.

Jelmeztudás

Bérczi Jenő

Hatóságilag engedélyezett művészeti ügynöksége VIII. ker., Bákóczy-ut 55. Elvállal estélyek, zsurok, családi esték vagy ünnepek alkalmára kabarék és hangversenyek rendezését.

HIREK

A Hétről.

Művészet az iparban.

Szántay és Szabó üvegfestőszete Budapesten a VIII. kerület, Mária-utca 24-ik szám alatt van, telefonszáma pedig 128—17. Ez a cég címe szárazon van leírva. De aki nem sajnálja a fáradságot, az tekintsen be ebbe a gazdagon felszerelt műterembe és gyönyörködhetik az üvegfestés, üvegedzés, diszivegezés, rézfoglalás, üvegaranyozás és üvegmozaikok szines és változatos művészi készítményekben, amely úgy kiváló izlés, mint külső kiállítás tekintetében méltán versenyezhetnek a külföldi hasonló munkákkal, sőt a szolid, lelkiismeretes kidolgozásban még jóval fölül is muliák, ami természetes is, mert a cég egyik tagja: Szántay, külföldön sajátította el a műveges szakmához szükséges minden tudást és ügyességet, míg Szabó elsőrendű kartonrajzoló és figurafestő és a műtermékből kikerülő összes munkák, a modern igényeknek minden tekintetben teljesen megfelelnek. A cég még azzal is szolgálja a közönség érdekeit, hogy költségvetéseket és rajzokat díjmentesen készít.

László A. László, elektrotechnikus és okleveles gépész (Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 38. Telefonszám 119—39.) a maga nemében ritka művészi képzettségű egyéniség, aki a kor elektrotechnikájának minden újabb vívmányát alaposan tanulmányozta, úgy, hogy megbízhatósága minden kételyen fölül áll. Elvállal mindennemű villanyvil-

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkővek rendkívüli nagy választékban kaphatók.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

Minden a szakmába vágó munkát, tetszől javítások, vésések és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

lágítás, telefon, csengő, légszesz és vízvezeték berendezést, a legelengánsabb kivitelűt, a leg-egyszerűbb kiállításig és munkáit a tartósságon kívül a külső kiállítás művészi tökéletessége is kiválóvá teszi. Elvállalja csillárok átalakítását, házak bádogtatóval való fődését, lakatos és műszerész munkák javítását, ivó-lámpák és házak berendezésének jókarban tartását és a vállalt munkákat olyan megbízható pontossággal és jutányos árral teljesíti, hogy a közönség legmelegebb támogatását méltán megérdemli.

Turányi Lajos, műasztalos-mester (Budapest, Váci-ut 74. I. 12 Telefonszám 178—59.) egyike azon intelligens iparosoknak, akik a folytonos haladást és tökéletesedést választották maguknak jelszavul és asztalos iparát, ugy izlés, mint külső csim és tartósság tekintetében, valódi művészetté tudta fokozni. Impozáns műhelyében a legremekebb kivitelű szekrények, ágyak, asztalok, székek és minden a szakmába vágó diszes tárgyak készülnek, a közönség megrendelése szerint gazdagabb, vagy szerényebb minőségben, a lehető legjutányosabb árral, a legjobb és legdiszesebb kiállításban, mert Turányinak nem az a célja, hogy a megrendelő közönséget egyszerűen kiszipolyozza, hanem hogy állandó, munkáltató törzs-közönséget biztosítson magának, mely után, munkái tartósságáról meggyőződve, mások figyelmébe is bizalommal ajánlhassa.

Mai sorozatunkat **Unterberger József**, épület- és diszmi-bádogos meleg ajánlásával zárjuk le (lakik: Budapest, VI., Bajnok-utca 8. szám alatt) és személyes meggyőződésünk alapján mondhatjuk, hogy olyan diszes, művészi kivitelű bádogos munkákat ritkán volt alkalmunk láthatni, mint amilyenek Unterberger József műhelyében, a főnök személyes felügyelete alatt, a saját rajzai alapján készülnek. Elvállal: technikai berendezéseket, légszesz, vízvezeték, angol őr-székek, fürdőszobák, csatornázási, villanyos csengő és mindenemű világitási munkákat szolid, csinos, tartós kivitelben a legszerényebb árral mellett. Lelkiismeretesen, pontosan eszközöl javításokat is és minden igyekezete odairányul, hogy megrendelőinek bizalmát és elismerését kivívhatta magának.

Gyilkosság multság közben. Szabó Pál téglagyári munkás afölötti örömeiben, hogy az éjjeli vonattal elutazik, betért a vasúti vendéglőbe, hogy a vonat indulását egy kis sziverosító mellett bevárja. Itt megismerkedett Hank Lajossal, akivel hamarosan pusz-pajítás lett. A pohár mellett kötött komaság azonban hamar eltört a két cimborra összeveszett, aminek az lett a szomorú vége, hogy Szabó olyan mélyen találta a bicskáját Hankba mártani, hogy a szerencsétlen ember holtan esett össze. A csendőrök Szabót nyomban letartóztatták s most az ügyesség fogházában várja jól megérdemelt büntetését.

Magyar cigányok versenye. Ma-napság, amikor mindenki címké-ságban szenved, nem lephet meg bennünket, hogy még a cigány pri-

mások között is elterjedt ez a bacillus úgy, hogy vannak már királyok, nagymesterek és mesterek mestere is, s cigányságuk között. Itt is igaznak bizonyul az ibolya szerénységéről és a bor cégérségéről szóló nóta: mert az az igazi, még a régi gárdából való primás, aki a szivek gyönyörködtetése mellett az ő magyar népdalaival és klasszikus darabjaival, a lélek mélyébe vési magát, nem kapkod semmiféle czim után, hanem meglegszik azzal a szeretettel és rajongással, melylyel a nagyközönség elhalmozza. Ez a közkedveltségnek örvendő muzsikusi id. Rác Pali, akinek a muzsikája mellett esténként az Emke kávéházban sirva vigad a magyar.

Paprika és előjáróság. Az előjáróság néhány hét óta óriási mennyiségű paprikát kobozott el, amelyből kitént, hogy téglaporról van hamisítva s így az emberi egészségre határtalan veszélyt rejt magában. Egy, csak egy helyen ebben a szép ragyogó, de falusi városban kapható az igazi, valódi, hamisítatlan az ő magyar erőből duzzadó rózsapaprika és ez az egész világon elterjedt és elismert hely: **Kotányi János**. Aki tehát egészségét félti és szereti, az csak **Kotányi-féle** rózsapaprikát használ.

Rózsadomb

Legexponáltabb helyén Zárda és Zivatar-utca sarkán, előkerttel és kerti udvarral, 2, 3, 4 és 5 szobás lakások, hallal, tüzelhelyiségek, szobrász és festő műtermek, a legnagyobb komforttal, gáz, villany, vacuum és telefontal ellátva 1911 május 1-re kiadók. Bővebbet Kállai Ignácnál, Hársfa-utca 40. szám. Telefon 60—42.

Reggeli előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi

késérőviz az ebéniott nyomot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Használatra valódi áldás gyomorbetegségeknél, székrekedésben szenvedőknek. — Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

Nyilt-tér.*)

E rovatban közöltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házából 8 évi pontos lakbérfizetés daczára minden ok s megkérdésem nélkül 650 koronával kistájgeroltattam. Fogmütermemet **már Baross-tér 18.** szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjék.

Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-tér 18. (a keleti pálya udvar közelében). Telefon: 159—36

Doktorátussal

biró állami tisztviselő délutáni mel-lékfoglalkozást keres. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Gondnoki,

magántitkári vagy egyéb bizalmi állást elvállal nyugdíjképes tisztviselő. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

FORRADALMI LAZ

19 (Arzbaschew regénye.)

A tenger felől támadt csipős szellő Liza arcába csapta a nedves fuvalatot. A messze távolból tompán, vészjelződen hangzott el egy ágyulövés, mely a közelgő árvizet jelezte.

Liza komoran tekintett a hőmpölygő folyamra. Nehéz fájdalom borult a lelkére és a metsző szél-áradat önkéntelenül vonzotta, a sötétbe... ahonnan a győzedelmes tavasz első fuvallata csókolta le szemeiről, az elhunyt barátjáért alá-pergő könyveket...

VI.

Liza hazautazott...

A tavasz teljes pompájában kifejlődött, de szegény Afanasjev már nem volt az élők között és mikor Liza, a legelső estén a kertbe ment és a kerítéshez támaszkodott, mély-séges bánat vett erőt rajta. Mintha még most is hallaná Pasa jóságos szavait, szenvedélyes és mégis gyöngye hangját és alig hihette, hogy az a derék, jó fiu már nincs többé és hiába keresi, mert már sehelse találhatja.

Dóra Barsawszkaja sem volt már a városban. Péterváron maradt és hogy valamit kereshessen, egy biztosítási irodában fogadott el alkalmazást.

Othton mindenki örvendett Liza hazatérésének, de leginkább a kis Sawinow hadnagy, aki még aznap este, lázban égő szemekkel, loholva jelentkezett látogatásra és az egész idő alatt néma, naiv elragadtatással szemlélte a leányt. Lizának is jól esett, hogy láthatta, de szokása szerint mindig csak komolyan és szigorun nézett a hadnagyra.

Vacsora után sétára kerekedtek. Liza lelkében feltámadtak a régi, szép emlékek, alig türtöz-tethette magát; kiakart rohanni az ismerős utcákra, gyönyörködni a megszokott házak, templomok, kerítések és virágzó kertek látásában.

Az est sötét, csillagtalan volt és a fényes pétervári, tavaszi estékhez képest, úgy tetszett Lizának, mintha a sötét, nedves pincéiregben volna.

Legelő ment Sawinow hadnaggyal, míg Pawel Ivanowits és Olga Petrowna utánuk kulogtak.

— Vigyázz, meg ne hülj, Pawel. — figyelmeztette Olga, szokása szerint a férjét. Liza meghallotta és tudta, hogy erre csak a megszokott válasz következhetik.

— Nem értem, mért féltesz mindig a meghűléstől? — válaszolta bosszusan Pável.

A levegő lágy és édes volt, mint a méz.

Minden lélegzetvételnél úgy tetszett, mintha az ember valami édes, élető, hatalmas anvagot szivna magába, mely a testét és lelkét egyaránt felvidíti.

— Milyen szép, milyen gyönyörű az est! — kiáltotta Liza elragadtatással.

Félénk reménység keletkezett a hadnagy szívében.

— Valóban csodálatos!

Mély csend borult az utcákra és a csillagok fénye utat tört magának a sötétségen...

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcson Rt. közgyűlése. A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcson Részvénytársaság e hó 4-dikén tartotta XVIII. rendes évi közgyűlését Tolnay Lajos v. b. t. t. elnök-lésével. A közgyűlésen 48 részvényes jelent meg, akik 3004 darab részvényt képviseltek. A múlt év üzleti eredménye az előző évről áthozott maradvánnyal együtt 977.643 korona 73 fillér nyereséggel zárul. Az igazgatóság javasolja, hogy ebből az összegből a tartalékalapra százezer korona koronát, az igazgatóság részére 91.693 korona 40 fillért, a tisztviselők részére 27.508 korona 2 fillért, a választmány részére 10.000 koronát, a tisztviselői nyugdíjalap gyanántására 5000 koronát, a fennmaradó 743.442 korona 31 fillérből 25.000 darab 400 koronás részvény után osztalék fejében részvényenkint 25 koronát fordítsanak, a többi pedig, számszerint 118.442 korona 31 fillért az 1911. évi üzleti eredmény számlájára vezessék át. Miután a közgyűlés a nyereség hovatfordítására vonatkozó javaslatot egyhangulag magáévá tette és a felmentvényt minden irányban megadta, az igazgatóság azt az indítványt terjesztette a közgyűlés elé, hogy a társasági részvénytöket 12.500 darab 400 korona névértékű részvény kibocsátásával 15 millió koronáról 29 millió koronára emelje fel. A közgyűlés ezt az indítványt is egyhangulag magáévá tette és kimondotta, hogy az eddigi részvényeseknek az átvételi jogot 7500 darab új részvényre akként ajánlja fel, hogy öt régi részvényre egy új részvény jusson 425 korona kibocsátási árral. A fennmaradó ötezer darab részvény, valamint a régi részvényesek által átvételi jog után netán át nem veendő részvények elhelyezéséről az igazgatóság már gondoskodott és azoknak szabadkészből való eladását biztosította. A közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy az új kibocsátású részvény után teljesítendő befizetések időpontját saját hatáskörében állapítsa meg. — Ezután a választásokra került a sor. Új igazgatósági tagok lettek: vámosatyai Fábri Samu és báró Radvánszky Antal.

A Központi Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársaság Zsolnay Miklós elnöklésével megtartott rendkívüli közgyűlésén az igazgatóságnak dr. Dobay Aurél vezérigazgató által előterjesztett indítványára elhatározta, hogy a társaságnak jelenlegi 5 millió korona alap-tökejét 15.000 darab egyenként 200 korona névértékű új részvény kibocsátása által 8 millió koronára felemeli és felhatalmazta az igazgatóságot, hogy az újonnan kibocsátandó 3 millió korona részvény árfolyamát és befizetési módjait állapítsa meg. Felhatalmazta továbbá a közgyűlés az igazgatóságot, hogy megfelelő időpontban további 2 millió korona névértékű részvényt bocsáthasson ki. A felhatalmazás alapján az igazgatóság elhatározta, hogy az újonnan kibocsátandó 15.000 darab részvényből 5000 darabot 205 korona árfolyamon bocsát ki.

Az Általános Bank Részvénytársaság mérlege. Az Általános Bank igazgatósága e hónap 1-én tartott ülésében megállapította az intézet mérlegét. A mérleg egyes adatait kiíró eredményről tesznek tanúságot. Az igazgatóság az 1911. február 14-ére egybehívott közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy a 306.605,58 koronányi nyereségből az alapszabályszerű levonások után hat-százalékos (részvényenkint 12 korona) osztalékra 180.000 K. a tartalékalap dotálására 50.000 K. a segélyalapra 5000 K fordítsassék és a fennmaradó 18.577,66 K új számlára irassék elő. Az igazgatóság ugyanezen ülésében Pető Mór és Adler Gyula cégvezetőket igazgatókká és Sajó Gyula tőzsde-intézőt cégvezetővé nevezte ki.

Hírek a Leszámitolóbankból. Pénzügyi körök értesülése szerint igen valószínű, hogy a Leszámitolóbank márciusi közgyűlésén felemeli a részvénytöket negyven millió koronáról ötven millió koronára. Az új részvényeket egy szindikátus fogja átvenni, melynek élén a Länderbank áll. Ugyancsak a márciusi

